

kladivar

glasilo proizvajalne OZD KLADIVAR Žiri

Letnik 12

Številka 5

Žiri, november 1982

Ob dnevu republike
vam iskreno
čestitamo

VLOGA IN MESTO KLADIVARJA V SOZD ZPS

MOZAIK SESTAVLJAJO MAJHNI KAMENČKI

Marsikomu med vami se bo naslov tega prispevka, katerega namen je spregovoriti o vlogi, mestu in pomenu DO Kladivar v sestavljeni organizaciji združenega dela združeni proizvajalci strojne opreme – ZPS –, zdel malo prozaičen. Pa vendar, ta nekaj več kot 200-članski delovni kolektiv predstavlja skupaj z drugimi čedalje bolj trden mozaik, ki ga tvori skupaj 17.000 zaposlenih v tej panogi slovenske industrije. In če za začetek opozorimo na dejstvo, da

je v srednjeročnem planu SOZD ZPS za obdobje 1981–85 opredeljen Kladivar kot „glavni izdelovalec in nosilec vseh nadaljnjih razvojno programskih usmeritev na področju proizvodnje hidravličnih komponent, zahtevnejših elementov za mobilno in industrijsko hidravliko, elektromagnetov, celotnih hidravličnih naprav in sestavin ter mazalnih sistemov za potrebe preoblikovalne tehnike, transportnih vozil in naprav“, potem lahko trdimo, da ima morda navidez „majhni“ Kladivar v sozdu ZPS še kako pomembno mesto.

Ob tem velja omeniti še drug zanimiv podatek. Prav naložba v znesku 5,4 milijona dinarjev iz združenih sredstev amortizacije je bila leta 1976 prva naložba, ki je „šla“ iz takomenovanih ZPS-ovih sredstev. Zato lahko trdimo, da so delavci Kladivarja z njim prirojeno pridnostjo, prizadevnostjo, pa tudi odgovorovanjem, uspeli dokazati, kaj lahko naredijo s svojim znanjem in iskanjem svojega razvoja. Le-tega so si zagotovili med drugim tudi z načrtno kadrovske politiko, ko so zainteresirali svoje strokovnjake, ko skoraj ne poznajo fluktuacije. Njihove ambicije, da na področju hidravlike streme k kar največji tehnični ravni, obenem tudi prispevajo k dvigovanju tehnične ravni celotne slovenske strojegradnje, zlasti pa še sozda ZPS, ki se je v sporazumu o združenju zadal tudi nalogo, da dvigne tehnološko in tehnično raven svoje proizvodnje.

Nadomestitev uvoženega znanja

V današnjih zaostrenih gospodarskih razmerah, ko je osnova našega gospodarjenja usmerjena v izvoz in pa v nadomeščanje uvoženih surovin in opreme, so Kladivarjeva prizadevanja za razvoj domače opreme in strojev še kako pomembna. V mislih imamo predvsem uresničevanje obsežnega razvojno-inovacijskega načrta, s katerim bodo v redno proizvodnjo vpeljali izdelovanje strežnih naprav. Gre za cel sistem ustreznih komponent, ki bodo uporabne predvsem v strojni in elektro industriji. Z novimi napravami, ki samodejno dodajajo, sortirajo in usmer-

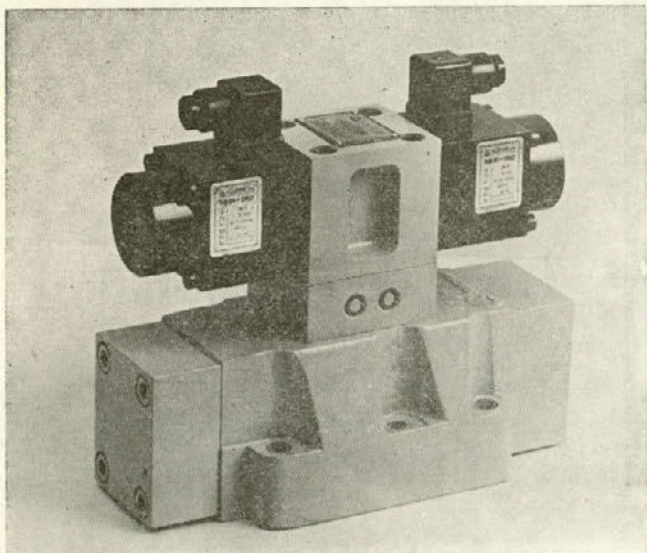
jajo izdelke in polizdelke na delovno mesto ali opravljajo montažna in druga dela, bodo precej povečali produktivnost dela in zmanjšali porabo energije. Pomembno je tudi to, da bodo nadomestili ljudi pri monotonem delu, ki je često v škodljivem okolju. Med temi napravami moramo vsekakor omeniti modelarno fleksibilno strežno napravo, s katero se je žirovski Kladivar predstavil tudi na letošnjem mednarodnem sejmu elektronike oktobra v Ljubljani. Avtor te naprave je ing. Milan Kopač, že sedaj pa je pripravljena za redno serijsko proizvodnjo. S prilagodljivimi moduli je omenjena strežna naprava mogoče uporabljati tako za strego strojev, preš, kot tudi livarskih strojev. Pri vsem je morda še najbolj pomembno to, da je omenjena naprava sad Kladivarjevega – se pravi domačega znanja, za njeno izdelavo pa ni potrebna nobena uvozna komponenta. Sicer pa se je Kladivar na ljubljanskem sejmu elektronike predstavil tudi s proporcionalnimi krmilnimi ventili, ki so prilagojeni tudi za elektronsko krmiljenje.

Če zaključimo, Kladivarjeva vztrajnost, zaupanje v svoje znanje ter naslanjanje na lastne ljudi in strokovnjake so rodili uspehe, ki imajo svoj odmev tudi v širšem gospodarskem prostoru. To pa samo potrjuje mesto in vlogo, ki jo ima Kladivar kljub svoji „majhnosti“ v SOZD ZPS – združeni proizvajalci strojne opreme in v strojegradnji nasploh.

Vili Guček

KAKO PRODAJAMO?

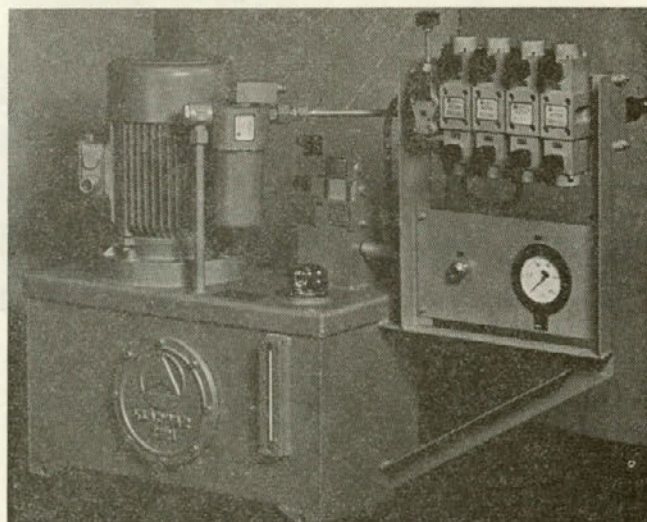
Za leto 1982 smo si zastavili plan 196.000.000,00 din fakturirane realizacije, kar pomeni 16% več, v primerjavi z realizacijo v preteklem letu.

V devetih mesecih letošnjega leta smo skupno dosegli 97% predvidene vrednosti za to obdobje oziroma 71% letne. Upošteva se prakso iz preteklih let, stanje naročil in zalog gotovih proizvodov menimo, da obstajajo realne možnosti za to, da letni plan dosežemo.

Največje težave pri prodajni realizaciji smo imeli v drugem kvartalu letošnjega leta, kajti izdelali smo ga na osnovi javljenih potreb naših največji kupcev, za katere pa ni bilo naročil. To je bil tudi glavni razlog, da smo ob koncu šestega meseca izdelali rebalans letnega plana prodaje in proizvodnje, ki pome-

nita v bistvu spremembo deležev posameznih programov v skupni vrednosti prodaje oz. proizvodnje za leto 1982. Sestavni del rebalansa letnega plana je bil tudi rebalans plana izvoza; le tega smo bili prisiljeni zmanjšati približno za polovico prvotno predvidene vrednosti. Vzrok za to je vsekakor stagnacija gospodarske rasti v razvitih zahodno evropskih državah, hkrati pa zmanjšanje možnosti izvoza z Jugoslavijo.

Z namenom povečanja prodaje smo v letošnjem letu razstavljali na treh sejmih in sicer: sejmu tehnike v Beogradu, BIAM-u 82 v Zagrebu, sejmu tehnike v Ljubljani. V mesecu novembru se nameravamo prvič udeležiti tudi sejma tehnike v Skopju. Razstavljanja v tujini v letošnjem letu ne predvidevamo, že prihodnje leto pa naj bi se z minimalnim razstavnim

prostorom pojavili na Leipzeškem in Hannoverskem velesejmu.

Velik problem, s katerim se stalno srečujemo vsi, ki prihajamo v stik s kupci, je prospektni material. Kljub temu, da smo v letošnjem letu na tem področju naredili precej (izdaja 1000 izvodov kataloga Hidravlika 5 v slovenskem jeziku, 500 kos prospektnih listov v slovenščini za pnevmatske vijačnike; v tisku je nemško-angleški katalog hidravlike).

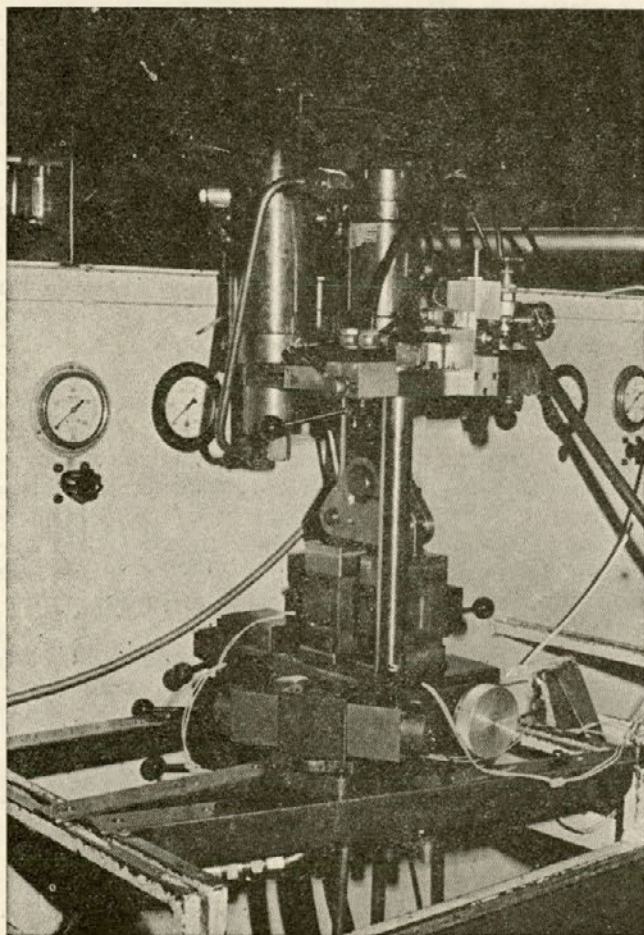
Še vedno nimamo na določenih področjih nobene primerne pismene in slikovne informacije, ki bi jo

lahko imenovali prospekt oz. tehnično informacijo o izdelku, ki ga proizvajamo in prodajamo. Zato bo na tem področju treba še vedno veliko in predvsem stalno delati.

Pred nami je še nekaj mesecev letošnjega leta. Vsa naša prizadevanja bodo v tem času usmerjena predvsem v doseg letošnjega plana ter v temeljito pripravo plana za leto 1983. Najboljši pokazatelj za uspeh ali neuspeh bo letna realizacija.

Andra Luznar

SNAŽNOST HIDRAVLIČNE NAPRAVE IN FILTRIRANJE

Znana evropska revija za oljno niaravliko in pnevmatiko je v decembrskem zvezku 1981. objavila pogovor z mnogimi priznanimi proizvajalci hidravličnih naprav na temo: „Delo s tlačnimi tekočinami“, ki je izzvenel v nujno priporočilo: „Bolje vzdržujemo naše hidravlične tekočine“.

Dodajmo še nekaj citatov: „... do 80% poškodb v hidravličnih napravah je posledica slabega stanja olja.“ – „Po izkušnjah družbe BP je potrebna menjava olja zaradi prevelike umazanosti in ne zaradi razgradnje aditivov ali oksidacije oz. staranja“. – „Pri 95% vseh vzorcev, katere je preiskal Shell, je bila potrebna menjava olja zaradi umazanosti in ne zaradi staranja“. – „Trajnost oljne polnitve se z dobrim filtriranjem bistveno podaljša“. – „Olje izteka umazanija ostaja znotraj“.

Vse te ugotovitve so čisto v skladu z našimi izkušnjami, zato se moramo vprašati, kaj moramo storiti za večjo pogonsko zanesljivost naših naprav in večjo trajnost olja.

Olje se onesnažuje zaradi različnih vzrokov. Pri no-

vih napravah je pretežen del „vgrajene“ umazanije, ki se sestoji iz livarskega peska, ostružkov, zaradi varjenja, rje, kondenzne vode, umazanije v ceveh. Začetno umazanijo moramo izprati pri zagonu, sicer nam dela težave še precej časa.

Nadaljni izvor umazanije, na katerega običajno nismo pozorni, je dolito ali na novo nalito olje, ki ob dobavi nikakor ni čisto. Olje bi morali torej vedno nalivati skozi fini filter.

Naslednjo skupino tvorijo obrabni delci, ki nastanejo zaradi trenja pri obratovanju naprave. To so lahko kovinski delci, ki delujejo skupaj z oljem kot pasta za lepanje, ali ostali nemetalni delci, ki nastajajo z obrabo tesnil, produkti oksidacije olja, delci barv in drugo.

Nadalje je možen vstop tujih delcev od zunaj ob slabo pokritih ali zatesnenih mestih rezervoarjev, ali zaradi slabih posnemal na batnicah cilindrov.

Kot vidimo, so naloge filtrov zelo raznolike, zato ni čudno, da je pravilna izbira in vgradnja filtra bolj sporna in problematična od vseh drugih sestavin hidravličnega kroga. Tudi same hidravlične naprave se med seboj močno razlikujejo, od najenostavnejših, ki so samo včasih v pogonu, pa do najpreciznejših servo pogonov. Sami proizvajalci filtrov še do pred kratkim niso znali dovolj točno oceniti svoje izdelke glede kvalitete in namena uporabe. Kljub vsemu so naloge filtrov dovolj jasne. S filtriranjem moramo doseči sledeče:

- funkcionalne motnje zaradi zamašitve špranj, kot zastajanje krmilnih batov in s tem prekinitve pogonov zmanjšati ali odstraniti,
- obrabo gibljivih delov s tujki v olju preprečiti in tako podaljšati trajnost naprave,
- preprečevati staranje olja zaradi kemičnih vplivov, ki so posledica onesnaženja olja.

Na splošno razlikujemo trde, brusne materiale, ki povzročajo obrabo in mehke, ki mašijo špranje in filtre.

Z ozirom na velikost delcev v primerjavi s špranjo razlikujemo tri primere:

- delci so bistveno manjši, tako gredo delci pri veliki relativni hitrosti drsnih ploskev, ne da bi povzročili škodo, skozi špranje. Pri majhni relativni hitrosti, ali pri mirovanju, obstoji nevarnost zamašitve, če dosejajo delci eno tretjino ali večjo velikost kot je špranja.
- delci so približno enako veliki kot špranja. Če je umazanija iz trdega materiala, povzroča v špranjah povečano obrabo v obliki žlebičkov ali gvozdjenja delcev v špranji. Takšni delci so torej posebno nevarni.
- delci so bistveno večji od špranje, tako se odlagajo pred njo in ne potujejo skozi.

Tesnilne špranje morajo biti pri večjih tlakih manjše, zato zahteva višji tlak finejše filtriranje.

Kaj bi torej lahko odgovorili na vprašanje: kako fino mora biti filtriranje? Govoto drži, da obstajajo obratovalne razmere, ki ne zahtevajo nujno finega filtriranja, npr. redko vklopjanje, nepomemben izpad, nizek tlak.

Ravno tako je zanesljivo, da ima pri sestavinah z ozkimi drsnimi špranjami fino filtriranje velik vpliv na zmanjšanje obrabe in izboljšanje lekažnih razmer. Pri dolgoletnih opazovanjih je bilo ugotovljeno za aksialne batne črpalke, da je pri uporabi 25 u m filtrov trajnost omejena z obrabo drsnih površin drsnika. Pri uporabi 10 u m filtra je trajnost mnogo večja, vse do porušitve kotalnih ležajev, katere drsnik preživi.

Na splošno lahko ugotovimo, da mora biti filtriranje toliko finejše, kolikor je naprava dražja, kolikor je ura zastoja dražja, kolikor večjo trajnost naprave zahtevamo, kolikor pogostejši so vklopi ventilov.

Zelo verjetno velja, da je za naše razmere najprimernejša raba filtrov nazivne finosti 10 do 20 u m. Pri enakem času menjave vložka mora biti kapaciteta finejšega filtra mnogo večja. Veča se tudi pretočni upor.

Zanimivo je dejstvo, da je šele po daljšem obratovanju filtra (do 300 ur) zaradi manjšega števila trdnih delcev v sistemu pričakovati zmanjšano obrabo drsnih površin.

S to higijeno olja sem vas že gotovo zadosti namučil. V zvezi z naporji za izvoz naših proizvodov bi dodal le še to, da bo mogoče ponuditi na zapadni trg samo takšne naprave, ki bodo delovale brez nepotrebnih udarov, brez kavitacije, ter mešanja olja z zrakom, z odličnim tesnjenjem. Biti morajo suhe in zavarovane pred vdorom umazanije v notranjost, opremljene z ustreznim filtrom na primernem mestu. Takšna kvaliteta nam je dosegljiva le v primeru, če se bomo vsi zanj v največji meri potrudili.

J. Z.

O DELU DISCIPLINSKE KOMISIJE

Jože Frelih, predsednik disciplinske komisije

Pred nedavnim sem prejel nalogo od uredniškega odbora Klavarja, da za naše glasilo napišem dva članka o delu disciplinske komisije. Priznati moram, da sem z zadano nalogo šele prav spoznal delo disciplinske komisije, saj mi je urednik grozil prav z njo, če ne bo sestavkov do časa.

V prvem sestavku bom poskušal opisati vsaj del važnejših nalog disciplinske komisije, ki so zelo obširne in sam postopek disciplinskega prekrška.

Ker do sedaj s tem nisem imel izkušenj, ne vem, kako mi bo uspelo.

Disciplinske komisije se formirajo v vseh delovnih organizacijah z nalogo, da odločajo o odgovornosti zaradi kršitve delovnih dolžnosti. Izreka disciplinske ukrepe in ugotavlja delavčevo odgovornost. Je povsem samostojen in neodvisen organ v temeljni organizaciji. Disciplinsko komisijo sestavlja liho število članov, vstevši predsednika. Največ od četrtnine vseh njenih članov morajo biti osebe izven temeljne organizacije in jih volijo delavci z liste, ki jo določi zbor združenega dela občinske skupščine.

Predsednika in druge člane disciplinske komisije volijo delavci na način, kot se voli DS, za čas, ki je določen v samoupravnem splošnem aktu.

Disciplinsko komisijo praviloma sestavljajo delavci iz vseh delov delovnega procesa, njena sestava pa mora ustrezati socialni sestavi delavcev v DO.

Delavec je disciplinsko odgovoren po določbah zakona o združenem delu, po določbah zakona o delovnih razmerjih in samoupravnem splošnem aktu DO. Ti pravni akti pa morajo biti med seboj usklajeni. Delavec pa ne more biti disciplinsko odgovoren za dejanje, ki ni vnaprej določeno kot kršitev delovne dolžnosti.

V samoupravnem splošnem aktu so vse kršitve delovnih dolžnosti razdeljene na lažje in hujše, vse hujše pa direktno določa 194. člen zakona o združenem delu.

Za kršitev delovnih obveznosti in druge kršitve delovne discipline se izreče delavcu eden od naslednjih ukrepov:

- opomin
- javni opomin
- razporeditev na drugo delo oziroma k drugi nalogi za določen čas v skladu z zakonom
- denarna kazen
- prenehanje delovnega razmerja.

Izvršitev denarne kazni in prenehanje delovnega razmerja se lahko izreče pogojno največ do 12. mesecev. Če delavec v času, za katerega je bila odložena izvršitev kazni ne prekrši znova huje delovne obveznosti, se šteje, da ukrep ni bil izrečen. Če delavec v pogojnem času zopet huje krši delovne dolžnosti, komisija ne izreka novega ukrepa, temveč prekliče prej omenjeni pogoj, tako je uveljavljen prvotni, nepreklicani ukrep. Če je z veliko kršitvijo delovne obveznosti, velike malomarnosti ali namenoma nastala škoda, lahko disciplinska komisija odloči tudi o povrnitvi škode, ali da pobudo za odškodninski postopek.

Vsak delavec, ki zve za kršitev delovne obveznosti, ima pravico, da da pismeno potrdilo za uvedbo disciplinskega postopka. Disciplinski postopek pa se začne na zahtevo predlagateljev, ki so naštetih v 202. členu ZZZ.

Delavcu mora biti vročena zahteva za začetek postopka osebno in do časa, da je delavcu omogočena obramba. O postopku pred disciplinsko komisijo mora biti obveščen sindikat.

V predhodnem postopku je delavec zaslišan, zaslišanje prič in drugih dokazov. Vse je potrebno zapisniško dokumentirati in posvedočiti.

Postopek pred disciplinsko komisijo je javen, med postopkom pred disciplinsko komisijo je treba slišati morebitno mnenje sindikata. Sindikat lahko za stopa delavca v postopku pred disciplinsko komisijo, če ta to zahteva ali v to privoli.

Komisija sestavi zapisnik o odgovornosti delavca in storjenih ukrepih.

Zoper odločbo disciplinske komisije lahko delavec ugovarja pri delavskemu svetu, v roku, ki je določen na odločbi.

Dvostopnost disciplinskega postopka

Delavski svet lahko odločbo potrdi, spremeni ali razveljavi. Zoper odločbo delavskega sveta lahko delavec sproži postopek pred sodiščem združenega dela v roku 30 dni.

Ko zoper odločbo disciplinske komisije kot organa prve stopnje ne bo ugovora v roku, določenem v samoupravnem aktu, bo taka odločba postala dokončna in pravnomočna, saj v tem primeru delavec zgu-

Z A P I S N I K

3. redna seja samoupravne delavske kontrole dne 24. 9. 1982.

1. Samoupravna delavska kontrola je pregledala porabo režijskih stroškov, omejenih z resolucijskimi določili, v času od 1. 1. 1982 do 31. 7. 1982, in sicer: dnevnice, potni stroški, reprezentanca, pogodbe o delu in reklama.

2. Predlaga se delavskemu svetu, da zahteva odgovornejšo planiranje in nadzor ter izdelavo rebalansa (prerazporeditve) plana do konca tekočega leta.

4. redna seja delavskega sveta DO Kladivar dne 29. 9. 1982.

1. Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za razvojno-inovacijski projekt „Naprave za avtomatizacijo strege“ med DO Kladivar Žiri in „Elektrotehno“ DO „Jugotehnika“ TOZD Elgro n.sol.o. Ljubljana, se sprejme in podpiše.

2. Aneks k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana in o združevanju sredstev za izvajanje nalog na področju SLO in DS v občini Škofja Loka za obdobje 1981–1985, se sprejme in podpiše.

3. Do konca letošnjega leta se izvede solidarnostna sobota (8 ur) in sicer I. izmena dne 20. 11. 1982, II. izmena pa dne 27. 11. 1982.

4. Obravnava analiza gibanja v DO Kladivar Žiri od 1. 1. 1979 dalje, program ukrepov za prilagoditev zahtevam resolucije za leto 1982 in družbenemu dogovoru se sprejme v predlagani vsebini.

5. Delavski svet ugotavlja, da bodo omenjeni stroški na področju dnevnic v državi in v tujini ter potnih stroškov do konca leta preseženi glede na resolucijske okvire.

Zaradi ohranitve kontinuitete celotnega poslovnega procesa in pa prisotnosti na prodajnem trgu, je predvidena poraba obravnavanih stroškov nujna.

Delavski svet priporoča vsem tistim, ki imajo kakršenkoli vpliv na porabo teh stroškov, da jih trošijo skrajno racionalno.

Stroški reprezentance ostanejo do konca leta na nivoju 100%. Na tem področju so bili izdani že julija meseca ustrezni ukrepi.

Preseg porabe sredstev na področju pogodb o delu

bi pravico do sodnega varstva v DO.

Navedel bi še nekatere tipične primere tudi za našo DO, kako jo obravnava sodna praksa.

– Ponavljanje lažjih kršitev delovne obveznosti, za katere je bil izrečen disciplinski ukrep, se smatra za težjo kršitev delovne dolžnosti.

– Če delavec ne ustvarja minimalnega delovnega učinka, se smatra kot kršitev delovne obveznosti.

– Delavec, kronični alkoholik se ne šteje za trajnega duševnega bolnika in je zato odgovoren za kršitev delovnih obveznosti.

Celotna zakonodaja je o delu disciplinske komisije kar precej razvejana in zahtevna, tako je tudi delo disciplinske komisije zahtevno in neprijetno. Zato se potrudimo vsi, da bo prekrškov čim manj, pa zato veliko dobrega produktivnega dela v teh težkih stabilizacijskih časih, disciplinsko komisijo pa pustimo v brezdelju.

Se nadaljuje

Jože Frelih

je narekovala izdelava kataloškega gradiva, ki je osnova za pospešen prodor na inozemsko tržišče. Pogodbe so bile sklenjene predvsem na področju prevajanja katalogov v tuje jezike, kar lastnih kadrov, ki bi lahko opravili to delo, nimamo.

DS je obravnaval tudi druge splošne stroške, za katere pa ugotavlja, da so trošeni v mejah trenutnih razmer. Vendar tudi pri trošenju teh stroškov zahteva racionalno uporabo.

6. Potrdi se poročilo inventurnih komisij in centralne inventurne komisije.

Zadolži se PPS in oddelek tehnične kontrole, da prekontrolira uporabnost polizdelkov, kot jih navaja komisija za popis proizvodnje v teku na skl. 92.

Rezervni deli za Litostroj naj se ponudijo kupcu.

Odpiše se polizdelke v vrednosti 123.194,40 din po spisku komisije.

Pred oddajo bi morali biti polizdelki pregledani in opremljeni s spremnim listom. Splošni sektor se zadolži, da v zvezi s to zadevo pripravi ustrezno organizacijsko navodilo.

Predlaga se, da se poleg pregleda materiala brez gibanja kontrolira tudi material z gibanjem, katerega zaloga presega 10.000,– din. Planski oddelek bo konec leta predlagal materiale, katerih zaloga je prevelika ali nekorantna, za odprodajo.

Zadolži se splošni sektor in ostale službe, da izvedejo vse potrebno za ureditev poslovanja v skl. 95.

7. Samoupravni sporazum o prenosu neposredne skrbi za vzdrževanje skulpture Svetina pred združenim domom na DO Kladivar Žiri se sprejme in podpiše.

3. redne seje komisije za delovna razmerja dne 14. 9. 1982.

1. V sredstvih javnega obveščanja se dne 7. 9. 1982 objavijo prosta dela oziroma naloge:

– ličarja (1) –delo v lakirnici in

– čistilca (2) – čiščenje proizvodnih prostorov.

2. Delovno razmerje se sporazumno preneha z Marjanom Albrehtom (14. 9. 1982), Mravlje Romanom (24. 9. 1982), Kajnc Marjanom (27. 9. 1982) in Mravlje Ivanko (6. 9. 1982).

Marjan Albreht, ki je imel z DO sklenjeno pogodbo

za izobraževanje ob delu na Elektrotehniški šoli v Kranju, mora pred odhodom iz DO podpisati ustrezno izjavo o povračilu celotnih stroškov šolanja.

3. V prihodnje se pri obravnavanju prošnje za prenehanje delovnega razmerja upošteva tudi odpovedni rok po zgoraj citiranem pravilniku. O morebitnem sporazumnem prenehanju delovnega razmerja se bo komisija odločala sproti, odvisno od tega, katera dela oziroma naloge kandidat, ki predlaga sporazumno prenehanje delovnega razmerja, opravlja.

4. Darku Benediku se dodeli štipendija za 1. letnik srednjega usmerjenega izobraževanja – preoblikovalec kovin (skrajšani program).

Delovno razmerje z Darkom Benedikom se sporazumno preneha z 31. 8. 1982.

5. Borut Pregel, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge monterja HO II, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog monterja HO I s 1. 9. 1982.

6. Valter Jereb se razporedi k opravljanju del oziroma nalog tehniškega risarja v RO za avtomatizacijo strege za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

7. Z Marjanom Šinkom se sklene učno pogodbo za poklic strugarja. Stroške izobraževanja oziroma štipendiranja mora Marjan Šink DO Etiketa Žiri, s katero je imel sklenjeno pogodbo o štipendiranju v času šolanja na Tehniški šoli za strojništvo v Ljubljani, vrniti sam.

8. Z Alojzom Pišlerjem se sklene pogodbo za izobraževanje ob delu na Ekonomski srednji šoli v Škofji Loki (3. in 4. letnik), z Vanetom Mole pa se sklene pogodbo za izobraževanje ob delu na Višji pravni šoli v Mariboru.

Pri tej točki komisija obravnava tudi predlog OO ZK Kladivar Žiri glede udeležbe Janeza Vidmarja na seminarju iz teorije in prakse Marksizma. Sklep o odobritvi opravičene odsotnosti z dela z nadomestilom OD zaradi udeležbe na seminarju, bo komisija sprejela ob predložitvi obvestila oziroma potrdila o točnem terminu poteka omenjenega seminarja.

9. Marjan Šorli in Jože Mlinar se bosta kot predstavnika naše DO udeležila sestanka športne komisije v Novi Gorici v četrtek, 16. 9. 1982, zato se jima odsotnost z dela dne 17. 9. 1982 šteje kot opravičena odsotnost z dela z nadomestilom OD.

10. V montaži HK, HO in VD se uvede premičin delovni čas, ker v teh oddelkih poteka enoizmensko

delo.

Spremembo o uvedbi premičnega delovnega časa v navedenih oddelkih se vnese v organizacijsko navodilo o uvedbi premičnega delovnega časa.

4. redna seja komisije za delovna razmerja dne 5.10. 1982.

1. Za opravljanje del oziroma nalog ličarja se sklene delovno razmerje s Tratnik Francom, ki popolnoma ustreza zahtevanim pogojem. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za opravljanje del oziroma nalog čistilca se sklene delovno razmerje z Marijo Kumer, ki popolnoma ustreza zahtevanim pogojem. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. K opravljanju del oziroma nalog čistilca se razporedi tudi delavca Janeza Aliča, ki ima že sklenjeno delovno razmerje z delavci naše DO. Razporeditev se izvede s 15. 10. 1982.

2. Z Ivom Manovičem se delovno razmerje ne sklene, ker trenutno v DO ni na razpolago prostih del oziroma nalog, ki bi ustrezale njegovi izobrazbi, niti kakršnihkoli drugih del oziroma nalog.

3. Igorju Podobniku se dodeli štipendija za 2. letnik srednjega usmerjenega izobraževanja – strojni ključavničar.

Stroške izobraževanja oziroma štipendiranja mora Igor Podobnik DO Poliks Žiri, s katero je imel sklenjeno pogodbo o štipendiranju v času šolanja v 1. letniku srednjega usmerjenega izobraževanja, vrniti sam.

Branko Poljanšek, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge orodjarja II, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog orodjarja I z 18. 11. 1982.

5. V sredstvih javnega obveščanja se objavijo naslednja prosta dela oziroma naloge:

- vodje skladišča gotovih izdelkov (1)
- skladiščnika materiala (1)
- skladiščnika orodja (1) in
- raziglanje (2).

6. Dušan Ognjanovič, ki trenutno opravlja dela oziroma naloge tehničnega komercialista za ostali program, se razporedi k opravljanju del oziroma nalog tehničnega komercialista za avtomatizacijo strege s četrtinskim delovnim časom – 2 uri dnevno, in sicer z 1. 11. 1982.

DOKUMENTI ZA 10. KANGRES ZSS (nadaljevanje)

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

S področja delovanja in uveljavljanja vseh oblik samoupravnega delavskega nadzora kot pomembne sestavine samoupravljanja smo v medkongresnem obdobju na podlagi analiz in poročil osnovnih organizacij ZS obravnavali različna odprta vprašanja. Problematika je narekovala oblikovanje stališč za vzpostavljanje neposrednih oblik samoupravne delavske kontrole, ki še ni postala nujni sestavni del v procesu samoupravnega odločanja. Ugotavlja se, da se samoupravna delavska kontrola ne uveljavlja tudi zaradi nerazčiščenih pogledov in opredelitev njenih nalog in načina njenega uresničevanja in zaradi ravni in kakovosti pomoči, ki jo nudijo družbenopolitične organizacije, zlasti osnovne organizacije ZS. Poglobljanje in uveljavljanje prave vloge samoupravne delavske kontrole je bilo ena od prednostnih nalog in ciljev v tem obdobju.

Ob posameznih dobrih primerih so kljub nenehnemu prizadevanju družbenopolitičnih organizacij še vedno pomanjkljivosti pri uresničevanju samoupravne delavske kontrole. Te se kažejo zlasti v tem, da dejavnost delavske kontrole ni dovolj usmerjena v nadzor nad kakovostjo gospodarjenja z družbenimi sredstvi, v ugotavljanje, kako se izvajajo samoupravno dogovorjene odločitve npr. pri planiranju in izvajanju planov, pri ugotavljanju vzrokov in odgovornosti zaradi nedoseganja dogovorjenih planov oziroma ciljev (izvoz) itd.

Nadzor delavcev ni ustrezno urejen, ali ga ne izvajajo, ko gre za spremljanje in izvajanje odločitev v delegacijah in drugih telesih zunaj temeljne in delovne organizacije, tako na primer v SIS, družbenopolitičnih skupnosti in drugih organizacijah.

Premalo organizirane pomoči pri delovanju samoupravne delavske kontrole so pokazale družbenopolitične organizacije, pa tudi OO ZS, ki imajo na

tem področju posebne naloge. OO ZS le redkokdaj razpravljajo o problematiki in vsebini dela samoupravne delavske kontrole, velikokrat pa jim tudi ne nudijo politične opore pri delu.

Slabost delovanja samoupravne delavske kontrole se kaže tudi v načinu dobivanja informacij, v njihovi vsebini ter v neustrezni normativni opredelitvi samoupravne delavske kontrole v splošnih aktih delovnih organizacij (dogaja se, da so za razne nepravilnosti krivi le nepopolni pravilniki in pa organizacijski predpisi, nikakor pa ne človeški faktor).

Organi samoupravne delavske kontrole premalo sodelujejo in se povezujejo z organi zunaj DO, s sindikatom, z družbenim pravobranilcem samoupravljanja, s sodišči združenega dela, službo družbenega knjigovodstva in z drugimi organi, ki skrbijo za izvajanje zakonitosti ter za varstvo samoupravljanja in družbene lastnine. V posameznih primerih pa velja tudi nasprotno, da zunanji organi posvečajo samoupravni delavski kontroli v DO premalo pozornosti.

Podobno stanje kot se kaže pri uveljavljanju samoupravne delavske kontrole prek posebnega organa se kaže tudi pri uveljavljanju tega nadzorstva prek organov samoupravljanja, ki le redkokdaj preverjajo uresničevanje svojih sklepov, ter pri neposredni obliki uresničevanja samoupravne delavske kontrole prek delavcev.

VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC DELAVCEV

Uveljavljanje svoje vloge v družbi je ZS povezovala tudi z varstvom pravic delavcev ter z reševanjem sporov.

To se je zlasti pokazalo v grobi obsodbi in nasprotovanju vsem oblikam nezakonitega ter brezpravnega zaposlovanja delavcev prek tako imenovanih posrednikov, ki grobo kršijo pravice delavcev iz delovnega razmerja in do socialne varnosti ter omogočajo tudi vsakršno uveljavljanje samoupravnih pravic. V teh primerih se je zahtevala zaostritev odgovornosti poslovodnih organov ter odločnejše in učinkovitejše posredovanje organov družbenega nadzorstva in organov samoupravne delavske kontrole v organizacijah združenega dela, kjer se to dogaja.

Na ogrožanje samoupravnih pravic smo opozarjali pri varstvu družbene lastnine in družbenega premoženja ter pri uresničevanju samoupravljanja kot neodtujljivih temeljev družbenoekonomskega in družbenopolitičnega položaja človeka, ki mora biti deležen posameznega družbenega varstva.

V praksi so samoupravne pravice delavcev mnogokrat omejene prav z ogrožanjem teh delov osnovnih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih temeljev. Naogrožanje samoupravnih pravic delavcev je bilo opozorjeno tudi ob obravnavanju zadev, kot so uresničevanje investicijske politike, uresničevanje politike zaposlovanja, uveljavljanje ekonomskih odnosov s tujino, ob izgubah, pri določanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo (predvsem v zvezi s pravico do stanovanja) in pri mnogih drugih oblikah uresničevanja pravic delavcev do samoupravljanja.

Pojav in obseg vlog, prošenj in pritožb imata širši družbeni pomen. Čeprav so vloge in pritožbe po večini posamične, vseeno kažejo uveljavljanje zaščitne vloge sindikata v sistemu socialističnega samoupravljanja. Vloge dokazujejo zaupanje delavcev v svojo razredno organizacijo, hkrati pa predstavljajo obveznost in odgovornost sindikata za učinkovito vključevanje v reševanje posameznih problemov de-

lavcev in v celoti zagotavljanje samoupravnih pravic in ekonomsko-socialne varnosti delavcev v združenem delu. Pogosto smo se srečevali s pojavi, ko so posamezni delavci obšli samoupravne organe v DO združenega dela, svojo organizacijo sindikata, in se obrnili na druge ustanove izven DO.

Pojavi, zaradi katerih se delavci pritožujejo, se kažejo predvsem pri neurejenem in pomanjkljivem obveščanju delavcev. Pri reševanju problemov je pomanjkljivo tudi sodelovanje med OO ZS in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi.

OBVEŠČANJE V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

V zvezi sindikatov smo se v minulih štirih letih zavzemali za tak sistem obveščanja v družbi in v OZD, ki bo zagotavljal kar največji pretok informacij in s tem posredno prispeval k učinkovitejšemu samoupravljanju. Ta pa lahko omogoča le samoupravno organiziran in podružabljen sistem obveščanja, ki delavcev ne bo postavil v položaj zgolj pasivnih prejemnikov informacij. Zato smo v ZS tudi s konkretnimi akcijami, stališči in priporočili spodbujali tak sistem obveščanja. Tako akcija „tisoč delavcev – sodelavcev“ kot tudi stališča o razvoju in dograjevanju sistema obveščanja v združenem delu ter o vlogi in nalogah organizacij in organov ZS so v organizacijah združenega dela ter v organizacijah in organih ZS sprožila živahno dejavnost, čeprav se v zadnjih dveh letih v zaostrenih pogojih gospodarjenja in samoupravljanja ponovno srečujemo z zapiranjem virov informacij v OZD.

V obdobju med kongresoma se ugotavlja viden napredek tako glede številčnosti sredstev obveščanja v OZD kot tudi glede kakovosti in razumljivosti informacij ter ne nazadnje glede normativne urejenosti področja obveščanja, vključno z ustanavljanjem odborov za obveščanje v OZD.

Kljub številnim sredstvom in načinom obveščanja ter velikemu številu informacij vsebina obveščanja v OZD še vedno ne prispeva dovolj k učinkovitem samoupravljanju.

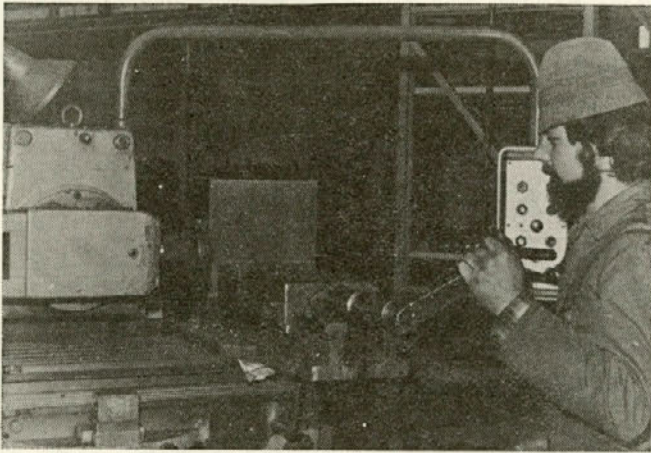
Aktivnost ZS pri obveščanju v OZD je obrodila številne sadove. Od večje osveščenosti samih članov zveze sindikatov prek večje zavzetosti samoupravnih organov do večjega števila aktivnih sodelavcev v medsebojnem obveščanju. Vendar pa delo organizacij ZS ne zadovoljuje povsem, saj še niso postale zavež spodbujevalec in aktivni dejavnik učinkovitega sistema obveščanja. Stališča ZS o obveščanju, preverjena tudi v številnih OZD, so ustrezna podlaga za spreminjanje in dopolnjevanje zakona o javnem obveščanju in bodo spodbudila nadaljnje normativno in vsebinsko urejanje te problematike.

Obveščanje v OZD še ni v celoti postalo sestavni del poslovanja oziroma samoupravnega odločanja. Premajhna usposobljenost strokovnih služb, interesi skupin in posameznikov, ki poskušajo z monopolom nad informacijami ohraniti privilegirani položaj, pa tudi prešibka praktična pripravljenost družbenopolitičnih organizacij, da bi to področje dolgoročno uredili, in ob tem nepoznavanje zakonitosti v postopkih obveščanja so temeljni vzroki za tako stanje, ki so mu kdaj pa kdaj kljub velikemu napredku vendarle botrovale tudi sindikalne organizacije.

Se nadaljuje

MLADI O MLADIH

11. kongres je za nami. Verjetno je vsakdo izmed nas, posebno se to nanaša na mladino, slišal nekaj besed o poteku dela in zaključkih mladih, ki so razpravljali predvsem o vlogi in problemih mladega človeka – delavca, kmeta, študenta, samoupravjalca v družbi in v času, ko je pestijo gospodarski in družbeni problemi. Malokdo pa je ob tem občutil, da je pravzaprav tudi sam delček te problematike, delček, ki bi moral zaživeti in živeti z dejavnostjo mladih tega kongresa. Vendar, če si odkrito priznamo (vsaj nekateri izmed nas) je bilo to dogajanje za nas „obstransko“, šlo je mimo nas kakor vlak, katerega ropot slišiš, pa čeprav ne stojiš ob progi. Da je neobveščeno in neaktivnost med mladimi še vedno pereč problem, so prav v času pripravljanja na kongres pokazali tudi razni intervjuji TV z mladimi iz raznih DO, ki sploh niso vedeli, da kongres bo in kje bo. Je to posledica neaktivnosti OO ZSMS po občinah, krajevnih svetih in v samih DO, katerih drobcji smo tudi mi, ali pa se mladi še vedno premalo zavedamo, da smo ne glede na svoje napake in nedelavnost del družbe, katera pričakuje od nas ne samo zabave, ampak tudi resno delo. Ti prob-

lemi, ki so dobro vidni tudi pri nas mladih v Kladi-varju, niso rešljivi čez noč, zato se moramo potruditi in s svojim delom premakniti stvar z mrtve točke, tako da mladinska organizacija ne bo obstajala samo na papirju.

Res je vodstvo mladinske organizacije tisto, ki naj bi vodilo in organiziralo razne aktivnosti in dejavnosti v sami DO in izven nje, vendar pa ne moremo pričakovati pozitivnih rezultatov, če pri tem delu ne bomo sodelovali vsi mladi, zato je potrebno, da postanemo bolj delavni in samokritični.

Da je to možno, je pokazal tudi kongres mladih v Novem mestu. Pri tem so mladi preko pregleda rezultatov dela minulega mandatnega obdobja in izvolitve novega vodstva RK ZSMS prešli predvsem na probleme nas mladih, vprašanja naše bodočnosti, probleme izobraževanja in zaposlovanja. Prav tako pa je potekal kongres v izredno stabilizacijskem duhu, saj so mladi s tem, da so se odpovedali enem dnevu zasedanja, raznim drugim ugodnostim, sprožili tudi vprašanje glede potrebe kongresa oz., da se ne bi skliceval vsake štiri leta, ampak samo po potrebi, dokazali, da ni važno, koliko referatov se napiše, ampak da se ta naš boj s stabilizacijo pokaže tudi delovno v praksi, ne samo v besedah.

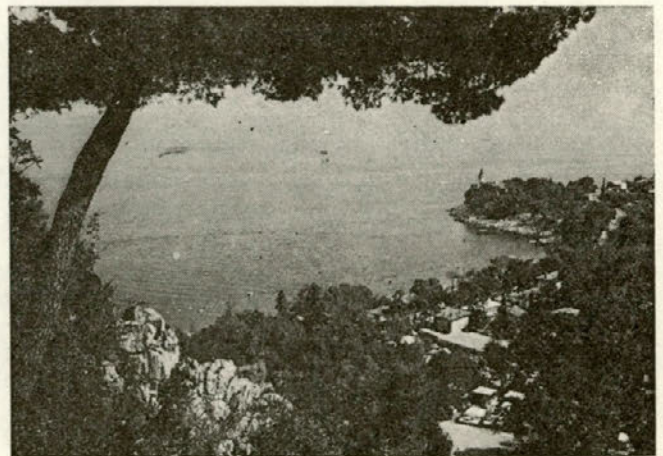
Mislím, da je nepotrebno prepisovati razne odloke in razprave iz resolucije, sprejete na tem kongresu, vendar pa se mi zdi pomembna poteza mladih, ko so velik del svojih razprav namenili zemlji in delu na njej, saj je kmečko delo v mnogih očeh še v zdajšnjem času nečastno opravilo in še vedno je premalo družbeno ovrednoteno, pa čeprav je osnovni izvor vsakdanjega kruha. Še mnogo se da napisati o tem, vendar je pri vsem tem pomembno to, da ne bo ostalo vse samo pri besedah, ampak, da bodo vidni tudi rezultati dela, saj je osnova za dobro delo celotne mladinske organizacije odvisna tudi od osnovnih organizacij, to se pravi tudi od dela nas mladih, v naši DO.

E. M.

ZAPISI IN UGOTOVITVE Z DOPUSTA

Jesen je že zakorakala v drugo polovico in mraz že trka na naša vrata. Najraje se bomo greti ob toplih pečeh, ki pa bodo letos zaradi stabilizacije in njenih ukrepov malo manj vroče kot prejšnja leta. Poletje je že zdavnaj mimo in nanj ter na naše dopuste ostal le še spomin, ki pa se nam le kdaj pa kdaj utrne, saj nosimo v sebi mnogo drugih stvari in skrbi. Toda vrnimo se nekoliko nazaj in pogledjmo, kako so preživeli dopust tisti, ki so letovali v kladivarskih prikolicah. Ne bomo govorili o tem, kaj so počeli ali kdo je bil tam, temveč bomo povzeli nekaj misli o tem, kar so naši delavci zapisali v knjigah pripomb.

Letos se je sindikat pri izbiri krajev, za postavitve prikolic, po mnenju naših delavcev, zelo potrudil. Prvo prikolico smo imeli v Valbandonu, kjer so naši delavci letovali od 14. julija do 27. septembra. Kakor pišejo, so se dobro počutili. Zadovoljni so bili z opremo prikolice, ki je po njihovem mnenju tudi dobra in kvalitetna. Tudi kraj jim je bil všeč in mnogi so zapisali, da se bodo naslednje leto, če bo še možnost, še vrnili. Seveda pa brez pomanjkljivosti ne gre. Pritoževali so se nad izdelavo prikolic, ki so po

njihovem mnenju premalo trdne, zato ni čudno, da je že prvi letovalec opazil, da vijaki slabo primejo in da so polomljene ključavnice za zaščitno platno. Tudi tapete so se na več mestih odlepile, poleg tega pa se je zlomila miza, ki je služila tudi za posteljo.

Dve prikolici smo postavili v Medveji. Tu so letovali delavci od 10. junija do 2. septembra. S kampom so bili zelo zadovoljni, posebej pa so omenjali čiste sanitarije, dobro založeno trgovino. Nekatere je motilo le to, da je bilo preveč gneče. Prav tako so pohvalili opremo v prikolicah, čeprav so prvi ugovarjali, da ni koša za smeti, vsi ostali pa so želeli, da bi kupili večji hladilnik. Zadnji letovalci so ugovarjali tudi, da manjka precej inventarja, ki je vpisan v seznamu.

V prikolicah številka 2 so dopustovali od 3. junija do 9. septembra. Že prvi letovalci so opazili, da v kopalnici pušča lijak in da so manjše okvare na ležišču. Z opremo so bili v glavnem zadovoljni, pogršali pa so predvsem ležalne stole, ker so bili stari že zelo dotrajani. Proti koncu letovanja se je pojavilo še nekaj napak, v glavnem pa so se naši de-

lavci na oddihu lepo počutili.

To je nekaj ugotovitev, ki so jih razbrali iz zapisov naših letovalcev v inventarnih knjigah. Še enkrat lahko poudarimo, da so bili delavci z letovanjem zadovoljni. Skoraj vsi so pohvalili sindikalno organizacijo, ki je izbrala lepe kraje za oddih in tudi solidno opremila prikolice. Kakor je razvidno iz zapisov, so se vsi potrudili, da so za seboj lepo počistili, da je naslednja izmena prišla v urejeno začasno domovanje. Tudi na inventar in prikolico so pazili in prav je, da se vsak zaveda, da bomo le z smoternim izkoriščanjem in pazljivostjo lahko še povečali našo dopustniško ponudbo, saj bo v današnjih časih letovanje v prikolicah gotovo ena izmed najširših oblik dopustovanja na morju.

C. K.

RAZPORED REKREACIJE

Kot vsako leto je tudi letos organizirana rekreacija v telovadnici Osnovne šole Žiri. Traja od meseca oktobra 1982 pa do junija 1983.

Plan je sledeči:

1. Vadba rekreacijskih skupin

- predšolski otroci od 4 do 7 let - za športno značko I. skupine
- dekleta in žene - splošna gimnastika, odbojka, badminton, družabne igre itd.
- fantje in mošje - košarka, odbojka, mali nogomet, namizni tenis, badminton, gimnastika
- družine - plavanje v bazenu Železniki (posebni avtobus) in smučanje na Sorici in Starem vrhu
- otroci od 4 do 12 let - ritmična gimnastika

2. Turnirji

- košarka (v počastitev krajevnega praznika)
- odbojka (novoletni turnir)
- namizni tenis

3. TRIM lige

- v košarki za Poljansko dolino
- v malem nogometu za Poljansko dolino
- v namiznem tenisu za Poljansko dolino

4. TEK po ulicah Žirov v počastitev krajevnega praznika

5. Tečaji

- plavalni tečaj za predšolske in odrasle
- smučarski tečaj (začetni in nadaljevalni za odrasle) (predšolski za športno značko)
- smučarski tek (začetni in nadaljevalni)
- plesni tečaj (začetni, nadaljevalni in disco plesi)

6. Prireditve in sindikalna prvenstva v sodelovanju s komisijami za šport in rekreacijo delovnih organizacij Žirov.

7. Obvestila in oddaje na Radio Žiri

Obvestila in dopisi na oglasnih deskah DO Žirov
Obvestila in rezultati tekem na oglasni deski pri DD Partizan

Plakati za vse prireditve.

Urniki rekreacije:

TOREK: 19,15 - 20,10

namizni tenis

TOREK: 20,10 - 21,45

kombinirana vadba rekreacije (odbojka, košarka,

mali nogomet, rokomet, namizni tenis, badminton, gimnastika

SREDA: 20,10 - 21,45

ženske (delitev telovadnice z KK Kladivar - dekleta - plača vsak eno uro

ČETRTEK: 20,10 - 21,45

kombinirana vadba rekreacije

V kolikor zanimanje za rekreacijo upade, se urnik rekreacije spremeni. Hodnika se ne bo najemalo, da se s tem izognemo neljubim incidentom. Vadbo bo vodila in kontrolirala (ženske) Padovac Milena. Cena telovadnice za letošnje leto je 230,00 dinarjev (ena šolska ura).

Lanskoletni procent plačevanja najemnine telovadnice (po zaposlenih) se popravi na število zaposlenih in število udeležencev rekreacije po lanskoletni evidenci po naslednjem ključu:

Alpina	36%
Kladivar	20%
Etiketa	15%
Poliks	8%
KGZ SORA	8%
Mizarska podjetje	8%
Osnovna šola	3%
Remont	2%

Komisija za šport in rekreacijo pri KS Žiri je dala Svetu KS predlog, da se plesni tečaj za odrasle in vadba v namiznem tenisu prenese v DD Partizan s tem, da Svet KS prispeva dvorano v ta namen (dvakrat tedensko na isti dan).

V plan rekreacije je komisija vnesla kegljanje, ki naj bi se enkrat tedensko vršilo v športni dvorani Poden v Škofji Loki. Vozil bi posebni avtobus. Zato moramo organizatorju rekreacije posredovati približno število zainteresiranih za to obliko rekreacije. Iz dosedanje prakse je razvidno, da se rekreacije udeležuje premalo članov našega kolektiva. Ker je v sodobnem življenju vse manj gibanja, bi apeliral na vse člane kolektiva, da se v bodoče udeležujejo rekreacije v čim večjem številu, ker bodo s tem koristili samo svojemu zdravju, kajti zdravje je naše največje bogastvo.

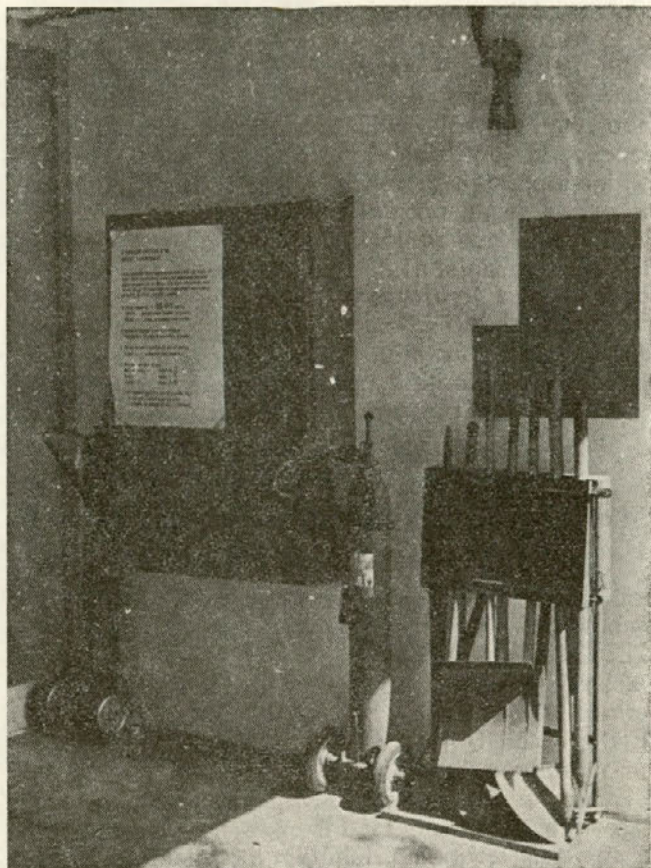
Marjan Šorli

POŽARNA VARNOST V KLADIVARJU

Borba med ognjem in človekom traja že odnekdaj. Ogenj je včasih požiral cela mesta in vasi. Tudi naši kotlini s takimi velikimi požari ni bilo prizanešeno.

Včasih se človek z ognjem sploh ni mogel boriti. Novejši čas pa je prinesel nesluten razvoj tehnike tudi v obrambi pred rdečim petelinom. Sedaj imamo

gasilci močna orožja proti plamenu. Voda kot edino gasilno sredstvo v preteklosti, je dandanes že izgubila svojo vlogo. Vse več se uporabljajo penilna sredstva, aparati na prah, na ogljikov dioksid in peno, topovi na prah itd. Na prvi pogled bi mislili, da smo z razvojem tehnike v gasilstvu prišli do tiste stopnje, ko si lahko oddahnemo. Pa ni tako. Z razvojem tehnike so se pojavile tudi razne lahko vnetljive snovi, ki jih naši predniki niso poznali. To so bencin, nafta, olje, barve, laki, razredčila, razne kemične snovi . . . Če zagori skladišče s takšnimi snovmi, ne pridemo do živega ognjeni stihiji s še tako izpopolnjenimi gasilskimi sredstvi. Zato je potrebno povsod in na vsakem koraku opozarjati pred nevarnostjo požara in se pred njim zavarovati. Mislili bi si, da v Kladivarju, kjer predelujemo kovine, ki so negorljive, teh problemov nimamo. Pa še zdaleč ni tako. Tudi pri nas je veliko možnosti za požar, čeprav do sedaj na vso srečo kaj hujšega še ni bilo. Najbolj kritična točka je lakirnica in skladišče vnetljivih snovi. Tu je dovolj že iskra, pa lahko pride do eksplozije. Ne smemo pozabiti, da lahko priključen kuhalnik za kuhanje kave v upravnih prostorih lahko upepeli celotno ostrešje, kot bi se to kmalu zgodilo v Poliksu. Odvržen cigaretni ogorek v sod za smeti lahko povzroči požar. Če je tak sod v bližini električnih kablov ali drugega stroja, si lahko mislimo, kak-

šno škodo bomo utrpeli. Nepazljivost pri varjenju, najsibodi pri elektro ali plamenskem, lahko izzove hudo nesrečo, kar se je zgodilo v Etiketi. Pri rokovanju s plinskimi jeklenkami nismo nikdar dovolj previdni. S temi jeklenkami je bilo po svetu že precej nesreč in nihče nam ne more zagotoviti, da se kaj takega v Kladivarju ne more zgoditi. Skratka, možnosti za požar je tudi pri nas več kot dovolj. Najboljša obramba pred požari pa je vsekakor preventiva. Po pogledjmo, kaj smo na tem področju dosegli v Kladivarju.

Okoli zgradb so razporejeni štirje talni hidranti, ki so lepo očiščeni, preizkušeni in dosegljivi gasilcem v vsakem trenutku. V stavbah pa je še troje zidnih hidrantov. Po celem Kladivarju so razporejeni gasilski ročni aparati na prah in ogljikov dioksid. Ti aparati se redno kontrolirajo. Najslabše je, če se zanašamo na takšen aparat, v kritičnem trenutku pa nam zaradi malomarnega vzdrževanja zataji. Tu bi omenil napako v konstrukciji zidnih hidrantov, kjer je ventil zelo težko dosegljiv. Ob vhodu v proizvodno halo je montirana omara z gasilskimi orodjem. To so B in C cevi, trojak, ročniki, ključi . . . Na dveh mestih sta montirana stojala z reševalnim orodjem. V ta komplet spada lopata, kramp, sekira, drog, kavelj, kladivo. Tu se pojavlja stara napaka, ki je bila pred leti že omenjena. Reševalno orodje se uporablja v druge namene, po uporabi pa se ne vrača na svoje mesto. V Kladivarju je med delavci organizirana gasilska desetina, ki jo sestavljajo že prekaljeni gasilci iz vseh žirovskih društev. Ta desetina se je dolžna vsako leto udeležiti tekmovanja, ki ga prireja štab civilne zaščite v Škofji Loki. Izdelan je tudi požarni načrt, ki pa ga naši delavci premalo poznajo. Na redne kontrolne preglede prihaja občinska požarna inšpekcija. Pri zadnjem pregledu, ki se je vršil 5. julija 1982, je inšpektor ugotovil več napak. Tako glede požarne varnosti ne ustrezajo prostori lakirnice in galvanske zaščite. Tudi skladišče vnetljivih snovi ne odgovarja predpisom. V ta namen smo nabavili dva skladiščna kontejnerja, ki povsem ustrezata varnostnim normativom. Zaradi odmetavanja cigaretnih ogorkov križem kražem po delavnici je inšpektor kaznoval z denarnimi kaznimi 10 oseb. Zaradi tega smo izdelali več pepelnikov in jih razmestili po delavnici. Stanje se je bistveno izboljšalo. Najboljša preventiva je vzgoja in vežbanje ljudi. Pred leti smo organizirali prikaz gašenja s prahom in CO₂. Taki prikazi so izredno koristni in bi se jih morali še posluževati. Vse preveč je med nami takih, ki sploh ne znajo aktivirati aparata. Kot že rečeno, v Kladivarju doslej nismo imeli hujših požarov, lahko pa do tega pride kadarkoli. Le če bomo vsi skupaj dovolj tehnično usposobljeni in budni, se bomo izognili nesreči. Škoda pa vemo, da je pri požarih zelo velika, plačal pa jo namesto nas ne bo nihče.

Matevž Pečelin

VZDRŽEVALNA DELA MED KOLEKTIVNIM DOPUSTOM

Napredek tehnike narekuje, da postajajo stavbe, instalacija, oprema in zlasti stroji vedno bolj konstrukcijsko in tehnološko izpopolnjeni, da v resnici služijo svojemu namenu. Vse več je potrebno obrabiti pažnjo njihovem vzdrževanju in sami organizaciji najoptimalnejših delovnih pogojev.

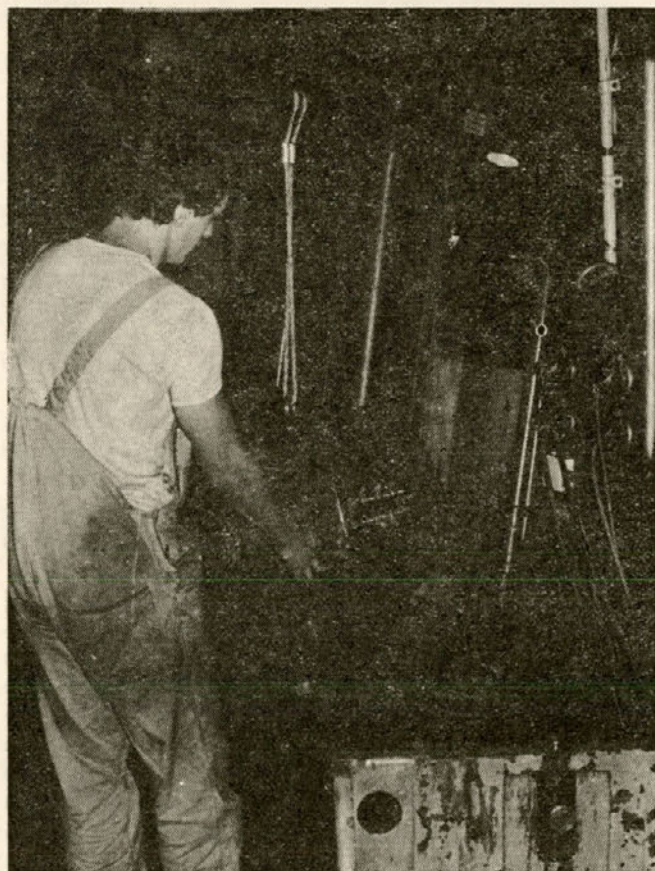
Zastoji zaradi okvar na elementih, strojih, instalaci-

jah, opremi in zgradbah se dokaj hitro odražajo pri končnih rezultatih oziroma finančnem učinku.

Zaradi hitrega prodora hidravlike, pnevmatike in NC tehnike v strojogradnjo, tehnologijo vzdrževanja zahteva višji nivo znanja in zlasti je potrebno timsko delo in predpogoj popolna in kvalitetna dokumentacija.

Proizvajalci obdelovalnih strojev nudijo velik asortima strojev z različnimi sistemi krmiljenja, zato je težko imeti enotno tehnologijo vzdrževanja po vseh strojih.

Fomen vzdrževanja strojev in naprav torej postaja vse bolj akuten tudi v naši DO.

Razdelili smo se v 5 skupin in sicer:

1. stružnice
2. frezalni stroji
3. brusilni stroji
4. vrtalni stroji
5. ostala oprema

Vsi se tega zavedamo, da nam stroji med letom ne smejo stati, če hočemo doseči planirano realizacijo in ostanek dohodka. Dosedanja praksa pa je pokazala, da če hočemo doseči zastavljene cilje, se mora kompletna vzdrževalna in čistilna ekipa krepko oznojiti med kolektivni dopustom.

Na kaj smo naleteli? Prvi teden smo bili vsi ne glede na strokovno znanje, samo čistilci zunanosti in

notranjosti strojev.

Čiščenje, čiščenje in še enkrat čiščenje, na to so naši delavci na strojih popolnoma pozabili. Za tisto malenkostno izpihavanje stroja z zrakom pa tudi plačamo davek.

Pri izbiri milnice, hladilnega sredstva niso imeli tehnologi najbolj srečne roke. Prodrla je v predležja in pustila posledice na ležajih in vodilnih letvah in osovnicah.

Včasih tudi ugotovimo, da je že sam delavec z nestrokovnim posegom napako še povečal in s tem povečal tudi stroške in čas odprave.

Mislim, da bomo morali spremeniti odnos do strojev. Premalo se tega zavedamo, da je naš kruh odvisen tudi od dobro čiščenih in pravilno vzdrževanih strojev, ker lahko le tako zahtevamo od njega maksimalne količine in kvalitetne izdelke.

Prav kolektivni dopust, ki ga izrabimo za preventivno vzdrževanje, se nam krepko obrestuje med letom, saj so zastoji zaradi vzdrževanja v proizvodnji zelo redki.

Andrej Starman

NOVO PRI NAS IN NA TUJEM

... Madžarska zunanja trgovinska menjava v letu 1981 je bila najpomembnejša s sledečimi partnerji: SSSR; izvoz 100 MrdFt, uvoz 90 MrdFt, BRD; izvoz 26,1 MrdFt, uvoz 37 MrdFt, DDR; izvoz 20,7 MrdFt, uvoz 21 MrdFt, ČSSR; izvoz 18 MrdFt, uvoz 15,4 MrdFt ter Avstrija; izvoz 13 MrdFt, uvoz 18,3 MrdFt.

(po EIR 1982, 5)

... Po prognozi bodo Avstrija, ZRN, Japonska, Nizozemska in Švica imele v letu 1983 inflacijo pod 5%. Hkrati pa se pričakuje povečana nezaposlenost od 7,5% leta 1981 na 9% leta 1983 delovno aktivnih ljudi. Za Evropo bo stopnja 10,5%, s tem, da se bo čas trajanja nezaposlitve povečal.

(po OECD Economic outlook 1982-07-31)

... ZR Nemčija zavzema na svetovni listi produktivnosti na zaposlenega 9 mesto. Pred njo je vrstni red naslednji: Singapur, Formoza, Švica, Nizozemska, Južna Koreja, Francija, Japonska in Filipini. Za ZR Nemčijo so razvrščene ZDA, Velika Britanija, Brazilija, Irska, Španija in Portugalska.

(po IND ANZEIGER 103/77)

... Pa še enkrat o inflaciji. Po podatkih ILO v Ženevi so bile dosežene v letu 1981 sledeče inflacijske stopnje: Argentina 131,3 %, Izrael 101,5 %, Peru 72,6 %, Kostarika 65,1 %, Jugoslavija 35,7 %, Mehika 28,5 %, ZDA 8,7 %, ZRN 6,3 %, Panama 4,8 %, Japonska 4,7%.

(po GV 31, 1982 št. 34)

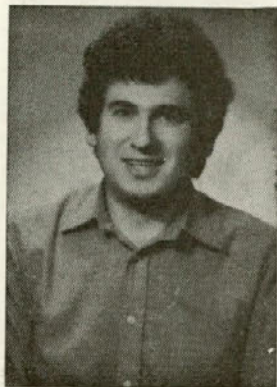

. . . Po mnenju g.Björna Werchbrodta je švedska firma ASEA najpomembnejši proizvajalec robotov v Evropi. Zasedla naj bi prvo mesto v svetu v industrijski robotiki, odnosno 20% udeležbe na svetovnem trgu.

Lani je družba proizvedla 500 do 600 robotov, letos pa naj bi po pričakovanju zabeležili 60% rast. (po GV 31, 1982 št. 33)

Anton Beovič

ALI SE POZNAMO?

Tokrat smo se odločili, da vam predstavimo delavca, ki ne dela v naši matični DO, večkrat pa ga srečavamo, ko pride iz Škofje Loke, kjer je naš razvojni oddelek, v katerem je **Matevž MARETIČ** zaposlen.

Svojo delovno kariero je začel v Žižnici v Ljubljani. Tam je bil štipendist srednje tehnične šole. Takrat je bilo drugače kot sedaj in učenec je imel med počitnicami na izbiro dve možnosti; ali se udeležiti delovne akcije ali opravljati prakso v DO. Odločil se je za delovno akcijo v Horjulu, kjer so kopali jarko za izsuševanje polj. Tam je spoznal, kako delovna je lahko mladina. Seveda so se našli tudi taki, ki niso pokazali resnične delovne vneme in so gojlfali, kar pa je vplivalo na doseg narne. Za svoj trud so bili poplačani s tem, da so odšli na izlet. Ko je Matevž končal šolo, je odšel k vojakom. Vojaško življenje, pravi, da je bilo zanimivo, saj so poleg obveznosti, ki so jih imeli, prosti čas porabili za mnoge druge aktivnosti. Po prihodu iz JLA je opravljal delo konstrukterja. Pozneje se je zaposlil v Iskri v Zavodu za avtomatizacijo, kjer je bil 8 let. Tam je pridobil mnogo koristnega za svoje nadaljnje delo. Spoznal je področje dobre organizacije proizvodnje, saj je bilo mnogo sodelovanja med TOZD-i, ki so bili povezani v računalniški sistem. Delal je v prototipnem oddelku in njegovo delo je bilo raznovrstno. Predvsem so se ukvarjali z avtomatizacijo vozilnih naprav. Delo je bilo zanimivo, saj je spremljal izdelek od nastajanja pa do končne dodelave. Precej se je uveljavila zahodna tehnika, ki se pojavlja tudi pri nas. Čeprav imamo za to dovolj izobraženih ljudi, je zaradi premajhnega števila zaposlenih to zaenkrat še nemogoče.

Matevž je v Škofji Loki zgradil hišo, zato se je zaposlil v Avtokovinarju. Zaradi slabih razmer je bil tam le kratek čas. Izkoristil je prosto delovno mesto v Kladivarju, kjer je od 1. oktobra 1979. Pravi, da je potrebno vsaj eno leto, da se človek vpelje v delo in da lahko samostojno opravlja svoje naloge.

Glede Kladivarjevega razvojnega oddelka v Škofji Loki ima Matevž zelo pozitivno mnenje. Pravi, da je ta oddelek potreben, saj je Škofja Loka bližje kupcem, ki se zanimajo za nabavo. Ker je večje mesto, je večja izbira strokovnega kadra, ki ga je tudi lažje obdržati. Trenutno je zaposlenih v razvoju 7 delavcev, ki dobro sodelujejo s centrom. Večkrat je potrebno priti v Žiri, saj le tako lahko dobro vsklaju-

jemo delo.

O Kladivarju pravi, da je na splošno znan kot dobra tovarna. Kupci se zanimajo za naše izdelke in je trenutno povpraševanje zelo veliko. Seveda bo potrebno pripraviti zahtevnejše programe, saj bo le tako dohodek večji. Tudi razvoj tehnike in industrije gra v smeri, ki ustreza naši usmeritvi. Seveda bomo le s kakovostnejšimi izdelki lahko prodirali na trg. Problem se pojavlja predvsem zaradi zmanjšanega uvoza, zato bo potrebno v bodoče vložiti še več truda v razvoj tistih elementov, ki jih bomo potrebovali doma. Veliko sva se pogovarjala o Kladivarju in njihovem razvoju, zato sem Matevža povprašal še nekaj o zasebnem življenju.

Prostega časa nima veliko. Vseeno pa si vzame nekaj trenutkov tudi zase in za družino. Rad ima kolesarjenje predvsem v rekreacijskem smislu. V mlajših letih je imel kolo na prestave, ki si ga je vedno zelo želel, pa so mu ga ukradli. Ni mu preostalo drugega, kakor da je usposobil za vožnjo staro kolo. Je tudi ljubitelj narave in pokrajinskih značilnosti, zato rad hodi na izlete. Ukvarja se z zbiranjem starega denarja. Pritegne ga tudi kakšna likovna miniatūra. Njegov hobi je tudi šport na belih strminah. Posebno se navdušuje za tek na smučeh in si prizadeva za to zvrst športa navdušiti tudi ostale sodelavce. Pravi, da bi bilo potrebno pri sindikalni organizaciji kupiti nekaj takšnih smučí, pa bi se verjetno še marsikdo odločil za tek.

Po očetu, ki je bil po poklicu sadjar in vrtnar, je prevzel veselje do tega dela, ki mu je postalo v veselje. Rad cepi sadno drevje in sploh ga to delo zanima. Problem je le v tem, ker ima okoli hiše premalo zemlje, da bi se lahko aktivneje ukvarjal na tem področju.

Rodil se je v Ljubljani. Matere ni več, ima pa še dva starejša brata. Žena je medicinska sestra in se vozi v službo v Medvode. Čeprav ima Matevž že bolj star avto, v današnjem času ne razmišlja o boljšem. Po poklicu je strojni tehnik in pravi, da bi bilo prav gotovo boljše, da bi se v mlajših letih izobraževal na višji stopnji, toda takoj po končani šoli je odšel v JLA, nato pa ni našel pravega stika s šolo in sošolci in se je raje zaposlil. Je tudi član DS, tako da tudi v Škofji Loki poroča o vsem, kar se dogaja v DO. Predvsem pravi, da je lažje priti na sestanek sedaj, ko je rešen prevoz.

Tako sva zaključila najin razgovor. Povedal mi je mnogo zanimivega in med pogovorom sem ugotovil, da imam pred seboj človeka, ki je poln življenja, zamisli in aktiven na več področjih. Želimo mu, da bi se še naprej počutil v naši sredini, za svoje aktivnosti pa se zavzemal še z večjim veseljem.

Ciril Kacin

PROŠNJA ZA SODELOVANJE PRI ZBIRANJU SLOVENSKE PRIPOVEDNE SLOVSTVENE FOLKLORE

V sekciji za ljudsko slovstvo pri Inštitutu za slovensko narodopisje (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti) v Ljubljani je v pripravi zbirka slovenskega slovstvenega folklornega gradiva (bajke, povedke, pravljice, smešnice, uganke, pregovori), pri kateri želimo dati prednost novemu terenskemu gradivu.

Prizadevamo si, da bi bila zbirka kolikor mogoče popolna, zato se z zaupanjem in prepričanjem, da naš klic ne bo zaman, obračamo tudi na cenjene bralce Kladivarja z naslednjo prošnjo:

Prosimo in vabimo vas, da bi bajke, povedke, pravljice, smešnice, uganke, pregovore in mogoče še kaj podobnega, kar živi v vašem okolju ali zgolj le še v spominu iz mladih dni, zapisali in poslali na Inštitut za slovensko narodopisje na spodaj navedeni naslov. Veseli bomo, če se bo Arhiv slovenskih ljudskih pripovedi, ugank, pregovorov pri omenjenem Inštitutu obogatil z vašim prispevkom, saj to pomeni kamenček več v mozaiku slovenske kulturne – v tem primeru slovstvene dediščine. Vaše delo bomo ustrezno citirali in na primernem mestu poudarili – kadar bo do predvidene izdaje pač prišlo.

Pri tem je treba opozoriti, da ne pridejo v poštev prepisi ali obnove iz starih zbirk ljudskih pravljic, pripovedk ipd., saj te že imamo na razpolago in jih bomo vsekakor primerno upoštevali.

Druga možnost je ta, da nam sporočite ljudi, za katere veste, da je z njimi ljudsko oz. ustno oz. folklorno izročilo še živi. Ob priložnosti bi jih obiskali sami in njihove pripovedi posneli na magnetofonski trak. V vsakem primeru pa prosimo, da je naveden natančen naslov pripovedovalca, njegovi rojstni podatki in poklic in prav tako naslov in omenjeni podatki zapisovalca ter kraj in datum zapisa oz. pripovedovanja.

Zanesljivo pričakujemo vašo pošto in vas v tem upanju prav lepo pozdravljamo.

Marija Stanonik
Inštitut za slovensko narodopisje,

ZRC SAZU
61000 Ljubljana
Novi trg 3

**8. letne
športne igre
ZPS
nova gorica
17.-18. 9. 82
organizator gostol**

Organizacijo 8. letnih športnih iger SOZD ZPS so prevzeli delavci GOSTOLA iz Nove Gorice. Športniki so se zbrali v mladem mestu ob naši zahodni meji, ki je zrastle kot odsev globljih hotenj in potreb prebivalstva po 2. svetovni vojni. Mesto ima okrog 20.000 prebivalcev in je postalo pravo središče tega področja.

V epiknem tekmovanju se je v šestih športnih disciplinah pomerilo vseh 22 članic SOZD ZPS. Prvič sta letos nastopili tudi ekipi DSSS ZPS (kegljanje –

„Spočiti nogometaši“

ženske, streljanje – moški). Tudi Kladivarci smo imeli solidno zastopstvo. Naši tekmovalci so nastopili v vseh panogah in dosegli svojim zmoglostim primerne rezultate. Nekaj več smo pričakovali od balinarjev, ki poleg tega, da imajo možnosti treniranja, niso imeli dovolj športne sreče.

Naporno je bilo tekmovanje šahistov, saj je trajalo oba tekmovalna dneva, po sistemu vsak z vsakim. Noaometaši so si po prvem uspehu proti ekipi At-

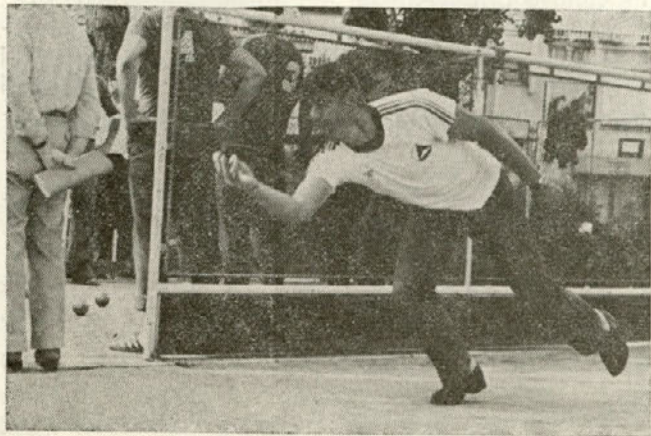
„Naše brhke kegljačice“

„Kje je kozel?“

mosa (zmaga 4 : 3) polomili noge v drugi tekmi, ko so jih Trboveljčani izločili iz nadaljnega tekmovanja. Vsi, ki smo tekmo videli, smo bili mnenja, da bi bil poraz lahko blažji, če bi bili odnosi v ekipi urejeni. Pohvaliti velja kegljačice, ki celo leto niso metale, vendar je uvrstitev v sredino lestvice rezultat prizadevanja tekmovalk samih. Kakor trenutno kaže, imajo kegljači v bodoče več upanja, saj se jim ponuja možnost treninga v Škofji Loki. To sicer še ni dokončno urejeno, vendar o tem tečejo razgovori pri komisiji za šport in rekreacijo pri KS Žiri.

„Rajko v elementu“

Strelci in strelke so s številom krogov lahko zadovoljni, saj nam doseženi uvrstitvi povesta, da niso daleč od cilja.

Precej truda bo potrebno pri namiznotenisačih, če

MOTOKROS V SEZONI 1982

Ker je letošnja sezona v motokrosu zaključena, sem na pobudo večjega kroga zainteresiranih sestavil poročilo, ki se nanaša na Republiško prvenstvo v vseh treh kategorijah. Čeprav v skupini do 50 ccm AMD Žiri nima svojega predstavnika, ne bo odveč, če povemo, da je vozilo 22 tekmovalcev iz 10 AMD.

Rezultati posameznikov do 50 ccm:

1. Jeklin Robert – AMD Tolmin   točk 253
2. Zajc Aleš – AMD Sloven. avto   252
3. Slavček Anton – AMD Štefan Kovač   204

Ekipno je zmagalo AMD Slovenija avto z 518 točkami, drugo je AMD Kranj z 304 točkami, tretje pa AMD Lenart z 281 točkami. Pri tej skupini je še posebej nujno poudariti, da je starostna meja, ki jo mora tekmovalec dopolniti, 12 let. Tako je bilo letos na vseh dirkah zelo zanimivo opazovati boje za točke teh mladih fantov. Posebej zanimiv pa je bil dvo-

bodo hoteli popraviti standardno slabe uvrstitve na kovinarski olimpiadi.

Športne igre so tako za nami. Uspehi in neuspehi so že malo pozabljeni, pozabljena pa niso nova znanstva in prijateljstva, ki se ob takih prilikah spleta. To naj bi bil med drugim tudi namen srečanj delavcev Slovenske strojegradnje.

Prihodnje letne igre bodo odslej naprej vsako drugo leto. Vzrok temu so precejšnji stroški organizacije. Zimske igre naj bi bile v marcu mesecu 1983, vendar ta trenutek kraj in organizator še nista znana.

REZULTATI SKUPNO:

1. mesto: Litostroj Ljubljana
2. mesto: STT Trbovlje
3. mesto: Metalna Maribor
12. mesto: Kladivar Žiri

UVRSTITVE EKIP KLADIVARJA:

- mali nogomet: 12. mesto
kegljanje – moški: 16. mesto
kegljanje – ženske: 7. mesto
streljanje – moški: 9. mesto
streljanje – ženske: 7. mesto
balinanje: 13. mesto
namizni tenis: 16. mesto
šah: 18. mesto

Jože Mlinar

boj za prvo mesto med Jeklinom in Zajcem, ki sta bila odlično pripravljena za letošnjo sezono.

V skupini motorjev do 125 cm³ pa je vrstni red takle:

1. Obreht Boris – AMD Orehova vas   točk 230
2. Dolinar Darko – AMD FAM Lukovica   219
3. Simčič Sašo – AMD Nova Gorica   200
26. Trček Bogdan – AMD Žiri   43
32. Kopač Aleš – AMD Žiri   31

Ekipno je v tej kategoriji prvo AMD Slovenija avto z 747 točkami, drugo je AMD Orehova vas z 635 točkami, tretje pa AMD Dolenjska z 406 točkami, med 17. ekipami, za katere je vozilo 53 tekmovalcev. Ekipa AMD Žiri je osvojila z 74 točkami 11. mesto. Verjetno bi se pomaknila ekipa AMD Žiri za kakšno mesto višje, če ne bi Trček imel smole na dirki v Murski Soboti.

V prvi vožnji je padel tako nesrečno, da je zlomil nogo in se moral odpovedati naslednjim dirkam. Verjetno najbolj zanimiv v tej vrsti športa pa je najmočnejši razred, ki je razpisan v Jugoslaviji, to je razred do 250 cm³ motorjev. Povem naj, da se po drugih državah vozi tudi razred z 500 cm³ in motorji s prikolicami. AMD Žiri je v razredu do 250 cm³ imela najmočnejšo zastopstvo in sicer 4 tekmovalce, ki so zelo solidno zastopali društvo.

Rezultati so sledeči:

1. Cerar Jože – AMD FAM Lukovica   točk 181
2. Frlic Jernej – AMD Žiri   171
3. Mrvar Lovro – AMD Dolenjska   159
25. Novak Gregor – AMD ŽIRI   54
33. Jesenko Albin – AMD Žiri   27
35. Zemljarič Marjan – AMD Žiri   26

Ekipno je bilo prvo Slovenija avto z 813 točkami, drugo AMD Šlander z 394 točkami, tretje AMD Men-

geš z 314 točkami in četrto AMD Žiri z osvojenimi 278 točkami.

Iz rezultatov je razvidno, da je skupno v vsaki kategoriji AMD Slovenija avto prvo, kar je razumljivo, ker je tekmovanje ekip sestavljeno tako, da se seštejejo točke vseh tekmovalcev, ki tekmujejo za eno AMD. Za primer naj povem, da ima AMD Slovenija avto 13 tekmovalcev, AMD Žiri pa samo 4.

Z letošnjo sezono smo lahko povsem zadovoljni, če prištejemo še rezultate Mlinarja in Andreuzzija, ki nastopata v državnem prvenstvu in sta uvrščena ne-

kje med 20. in 25. mestom.

Za drugo leto pa imamo v načrtu sodelovanje na republiškem in državnem prvenstvu. Prav tako bomo organizirali eno dirko v okviru republiškega prvenstva.

Vse to pa je še vprašljivo, ker nam do sedaj še ni znano, kako in kje naj bi dobili bencin za motorje in vožnjo na dirke ter rezervne dele, ki so vsi uvoženi. Upamo pa, da nam zaradi tega ne bo treba opustiti to zvrst atraktivnega športa.

Kržišnik Bojan

KOLEKTIVNI IZLET NA JEZERSKO

V soboto, 28. 8. 1982 smo se Kladivarci odpravili na izlet, ki smo ga že težko pričakovali. Prijavilo se nas je 45, vendar se nas je izleta udeležilo le 35, ostali pa so se gotovo prestrašili dežja. Že na začetni postaji smo bili dobre volje. Iz Žirov smo se odpeljali ob 6. uri, nato pa smo se nekajkrat ustavili še po Poljanski dolini, kjer so čakali naši delavci. Dobre volje smo se vozili proti Jezerskemu. Zabavali smo se z različnimi šalami, tako da je vožnja zelo hitro minila. Ko smo na Jezerskem izstopili, so že naletavale dežne kaplje. Toda mi se nismo preplašili in smo takoj odšli proti jezeru, ki je bilo precej osušeno, zato se nisem odšel kopat, kot sem to prej nameraval. Odšli smo naprej, do cilja pa zaradi vedno močnejšega dežja nismo prišli. Posedli smo pod streho neke stare štale in čakali, da se vreme izboljša. Ker dež ni hotel ponehati, so se nekateri že pričeli pripravljati na povratek, čeprav je hudo deževalo. Nekaj nas je še ostalo, toda od teh je petorica kmalu odšla za drugimi proti hotelu Kazina. Še štirje smo ostali in čakali, kaj bo. Zaslíšal sem

ropotanje tovarnjaka in se začel norčevati, da nas bo ta peljal. Stopil sem k avtu in se domenil s šoferjem, ki je bil takoj za to, da nas odpelje do hotela. V prikolico smo nametali opremo, nato pa še sami zlezli pod cerado in se smehljali, češ da se je bolje slabo peljati kot pa dobro pešačiti. Med vožnjo smo mahali tistim, ki so prvi odšli. Tako smo prišli v hotel in smo se hitro posušili od dežja, ki nas niti ni tako zmočil. V hotelu je bilo dobro preskrbljeno za pijačo in jedačo. Bili smo v posebni sobi, kjer imajo tudi medveda, ki ga je pred osmimi leti v takajšnjih gozdovih ustrelil lovec – domačin. Zraven hotela je tudi trgovina z živili in pekarija, ki jo poznajo po vsej Gorenjski. Kruh pečejo tu po starem receptu, in sicer tako, da zakurijo z bukovimim poleni. Tudi gozdni park, ki je posejan z iglavci macesna in listavci brsta, mi je ostal v spominu.

Želel bi, da bi Kladivar organiziral še več izletov v prelepo osrčje Gorenjske.

Rajko Primožič

KADROVSKE NOVICE

V času od 1. septembra 1982 do 15. oktobra 1982 ste se iz JLA vrnila:

Vojko Rupnik, strugar, strugar I, II in

Darko Likar, inženir strojništva, konstrukter I,

Delovno razperje pa so prenehali:

Marjan Albreht, elektromehanik, električar HO I

Roman Mravlje, strojni delovodja, monter HK I

Ivanka Mravlje, NK delavka, snažilka

Marjan Kajnc, čevljar, pomožni vrtalec

Trenutno je v DO Kladivar Žiri zaposlenih 244 delavcev.

Poročila sta se

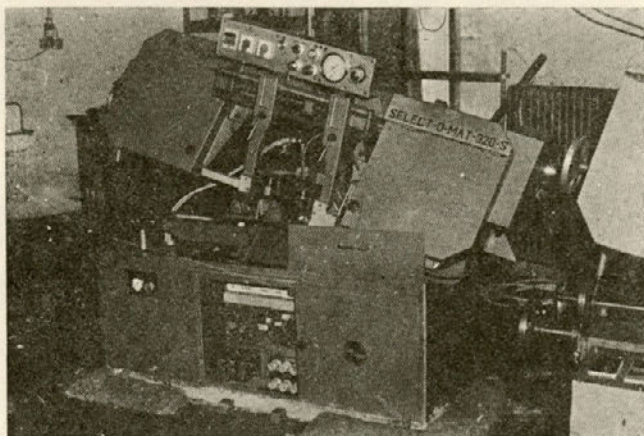
Ernes Bogataj in Miran Kavčič

Iskreno čestitamo!

Janez Vidmar

ZANIMIVOSTI IZ DO

Nova tračna žaga

Žaradi premajhnih kapacitet strojev na razrezu materiala, je bilo potrebno nabaviti nov stroj. Nova

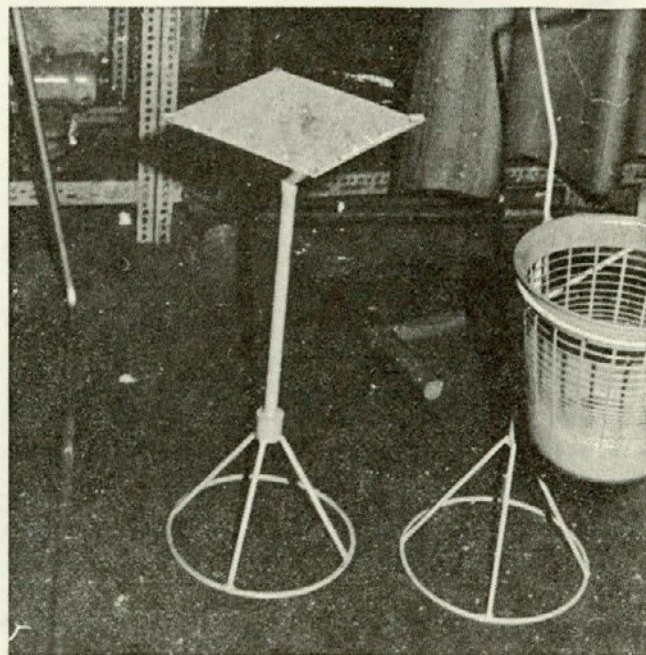
tračna žaga je izdelek Prvomajske iz Raše tipa Selectomat 320. Je avtomatizirana in ima možnost razreza do 320 mm. Prednost pred prejšnjim že kupljenim podobnim tipom žage je ta, da ima dvostopenjsko regulacijo hitrosti rezanja, brezstopenjsko regulacijo hitrosti traku. Velika prednost je tudi ta, da lahko vpnemo večje število palic. Zaradi avtomatiziranega dela smo tako povečali produktivnost ob istem številu zaposlenih delavcev.

Skrb za čistočo

Ena pglavitnih nalog delavcev v DO je tudi skrb za čistočo, red in urejenost prostorov. V zadnjem času pa smo nekaj že storili na tem področju in poskrbeli za kadičce. V oddelku površinske zaščite smo določili prostor za kajenje, drugod v delavnici pa v ta namen namestili stoječe peplnike, ki so zelo praktični. Predvsem se z lahkoto izpraznijo, imajo pa tudi dobro stabilnost. Čeprav smo postavili precej

peplnikov, jih je še vedno premalo in jih bo treba še nekaj izdelati. Vendar pa kljub temu vsak kadilec: svoje posode ne bo imel in zato bo potrebno še vedno narediti kak korak več za to, da bo delavnica videti čistejša in bolj urejena.

SREČA, O MOJA SREČA!

O, modro nebo,
ki vidiš ves svet
zakaj jaz tako
osamljen sem spet?

To tebe vprašam,
ker daleč živiš
in ker se ponašam,
da nad nami bediš.

Je kje sreča na svetu,
ki iščem jo jaz,
vsaj kanček te sreče
mi pošlji v obraz,
če sreča obstaja
povej mi na glas.

Če sreča obstaja,
to me sprašuješ?
Da, sreča obstaja
vendar daleč je zdaj
da bi dosegel
jo z roko še kdaj.

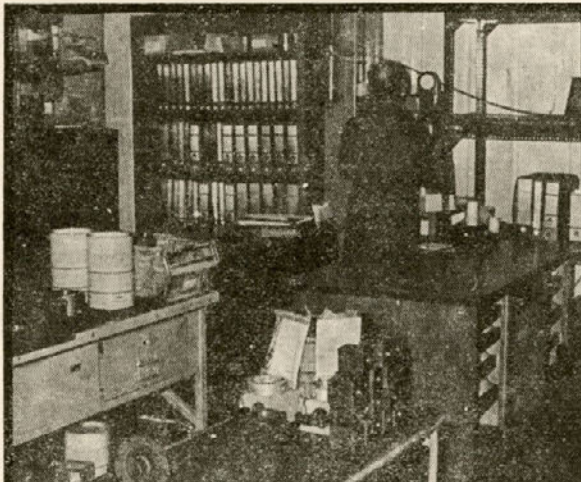

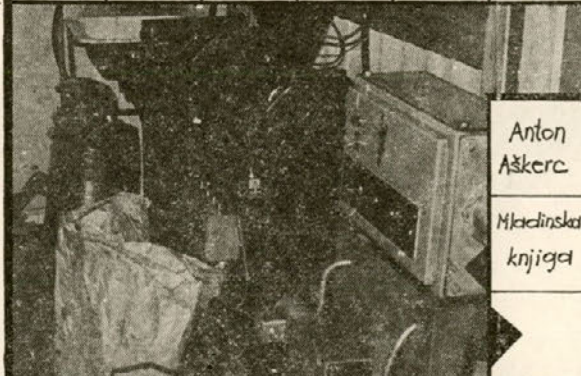
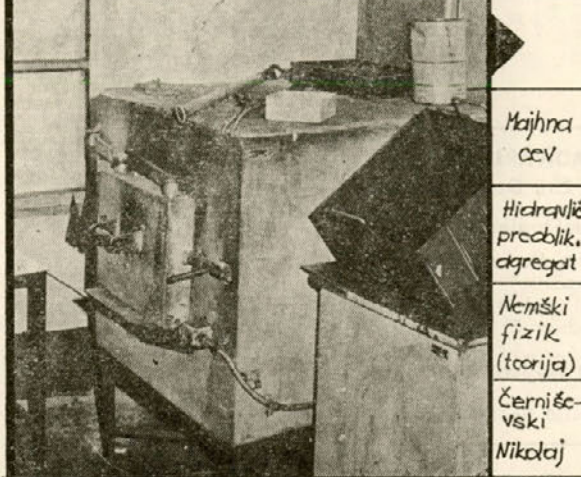
Sreča odhaja,
izpustil si jo,
za njo, da bi tekel,
prepozno bi bilo.

Srečko Gaber

- GLEDAM ZAPISNIK DISCIPLINSKE
KOMISIJE. POGLEJ, KAKŠNA JE
USODA NAŠIH NEPOSREDNIH
PROIZVAJALCEV.
- PRENEHANJE DEL. RAZMERJA,
- PRENEHANJE DEL. RAZMERJA,
- PRENEHANJE DEL. RAZMERJA
- JOJ, SLABO NAM KAŽE.
ALI BOMO RES MORALI TUPI MI POPRIJETI ZA DELO?

					Načrt, osnutek	Opazna ploščica iz letvic	Fiatov avto		... de Janeiro	Celoten	Naplačilo, nadav
				Vrsta elektr. žice				Računal. center Mpiša Naši razgledi			
				Monaški knez							
				Vrsta zdraviljenja							
Sestavit in risal C. Kacin	Fant (domače)	Mati (primor)	Darilo	Vulkan. votlina Glas trobente							
Vakuum						Irski republik. armada	področje pristojnosti				
Deli pohištva					Tirnica Avstr. por. agencija						
Prevarant					Del. pš. klasa Lanton				Anton Ingolič Franciškok. redotniki	Mesto ob izlivu Volge, sz	
				Anton Aškerc		Orodjarja Formaza			Visoka kartica		
				Mladinski knjiga	Mesto v zahod. ZRN	Tovarna rez. orodja stevo črevo			Platina Olimpij. igre		
							Mesto na Nizozem. Ljudska knjižnica				
				Majhna cev					Ivan Hribar Skandin. drobiž		
				Hidravlič. preoblik. agregat			Starejši (skr.)	Osebn. zaimek Telur			
				Nemški fizik (teorija)							
				Černiševski Nikolaj			Katran			Veliko sreče pri reševanju	

**„Kladivar“ je glasilo KLADIVARJA,
tovarne elementov za avtomatizacijo Žiri, Dobračeva-s p.o.**

Ureja ga odbor za obveščanje:

člani: Marija Žakelj, Matevž Pečelin, Marko Pagon
Ciril Kacin — glavni urednik
Franc Temelj — odgovorni urednik
Marjan Poljanšek — predsednik

Izhaja dvomesečno, naklada 300 izvodov

Tisk: Embalažno grafično podjetje Škofja Loka
